

Mál nr. 41/2019**M og
V vegna farangurstryggingar greiðslukortatryggingar****Ágreiningur um bótaskyldu úr farangurstryggingu vegna þjófnaðar.
Heimild vátryggingafélags til að takmarka ábyrgð sína. Varúðarreglur.****Gögn.**

Málskot mótttekið 31.1.2019, ásamt fylgiskjöllum 1-7.
Bréf V dags. 19.2.2019.

Málsatvik.

Samkvæmt gögnum málsins sat M við borð á veitingastað á Tenerife hinn 20. desember 2017 þegar hún áttaði sig á að taska hennar var horfin. Í tjónstilkynningu til V dags. 18. janúar 2018 kemur fram tilvísun til lögregluskýrslu, en M gaf skýrslu hjá lögreglu 5. janúar 2018. Þar kemur fram í þýðingu að M hafi verið ásamt vinum á veitingastaðnum Hard Rock Café og óþekktur aðili eða aðilar hafi stolið nánar tilgreindum hlutum sem hafi verið í einu af sætunum við borðið, án þess að nokkur yrði þess var. Í málskoti kemur fram að frekari lýsing atvika þannig að M hafi ásamt dóttur sinni og fleirum setið við borð og sett tösku á stólbak á sæti dóttur sinnar og staðfestt sé í lögregluskýrslu að upptökur af veitingastaðnum sýni að óþekktur einstaklingur hafi komið inn á veitingastaðinn og tekið töskuna.

M telur að greiðsluskylda sé fyrir hendi úr farangurstryggingu sinni og að fyllstu varúðar hafi verið gætt við meðferð og vörslur á tösku hennar sem var stolið. Taskan hafi ekki verið skilin eftir á almannafæri heldur hafi M og dóttir hennar verið staddar á lokuðum veitingastað og ekki sé hægt að gera þær kröfur til vátryggðra um að þeir læsi töskum við sig við þessar aðstæður. M vísar því á bug að varúðarreglum vátryggingarskilmála hafi ekki verið fylgt hvorki af hálfu M né dóttur hennar sem sat á stólnum sem taskan var geymd á. M vísar einnig til úrskurða nefndarinnar í málum 150/2015 og 118/2016 máli sínu til stuðnings.

V telur að brotið hafi verið gegn varúðarreglum vátryggingarskilmála við vörslur farangurs M, nánar tiltekið gr. 5.1 þar sem kemur fram að vátryggður þurfi að gæta fyllsta öryggis við vörslur hins vátryggða og gr. 5.5.2 þar sem kemur fram að vátryggður skuli ekki skilja við vátryggða muni eftirlitslausa á almannafæri. V telur að M hafi, með því að geyma tösku á stólbaki á veitingastað, brotið gegn þessum fyrirmælum þar sem taskan hafi ekki verið í auglýsingu og vísar í því samhengi til þess að enginn hafi orðið þess var að taskan hvarf. Auk þess bendir V á að veitingastaðir séu almennt þannig að hver sem er geti gengið þar inn og þar sem sé um að ræða almannafæri í skilningi skilmálanna og fyrirsjáanlegt að munum geti verið stolið við þær aðstæður.

Álit:

Ágreiningur málsins snýr fyrst og fremst að því hvort háttsemi M hafi verið með þeim hætti að V geti takmarkað eða fellt niður ábyrgð sína úr farangurslið greiðslukortatryggingar hennar, en ekki er ágreiningur um að slík vátrygging hafi verið í gildi á tjónsdegi. Í gr. 5.1 vátryggingarskilmálanna er tekið fram að það sé skilyrði bótaskyldu að vátryggður hafi gætt fyllsta öryggis við vörslu hins vátryggða. Í gr. 5.5.2 vátryggingarskilmálanna kemur svo fram að ef hlutir eru skildir eftir á almannafæri teljist vátryggður hafa brotið varúðarreglu. Afleiðingar þess að brjóta varúðarreglu eru tilteknaðar í gr. 5.6 í sömu skilmálum þar sem vátryggingafélagið áskilur sér rétt til að fella niður ábyrgð sína, í heild eða að hluta, brjóti vátryggður gegn þeim. Í gr. 5.2.14 kemur einnig fram að félagið undanþiggi sig ábyrgð vegna sömu háttsemi vátryggðs.

Umrædd ákvæði verða ekki skilin öðruvísi en svo að þau vísi með þeim hætti til háttsemi vátryggðs að um sé að ræða feli í sér sér fyrirmæli til vátryggðs um hvernig hann á að fara með þá muni sem hann hefur vátryggt. Því er um að ræða varúðarreglu í skilningi 2. gr. laga um vátryggingarsamninga nr. 30/2004. Ákvæði 5.5.2 í vátryggingarskilmálum verður ekki skilið öðruvísi og verður ekki frekar litið

til gr. 5.2.14, enda hefur V ekki vísað til þess sérstaklega í afstöðu sinni til bótaskyldu gagnvart nefndinni.

Til þess að váttryggingafélag geti takmarkað ábyrgð sína vegna þess að varúðarreglum er ekki fylgt verður það að hafa áskilið sér rétt til þess í váttryggingarskilmálum og það er gert í umræddri gr. 5.6 í skilmálunum, sem vísar með beinum hætti til 26. gr. laga um váttryggingarsamninga nr. 30/2004. Þar kemur fram að váttryggingafélag getur ekki borið fyrir sig að varúðarreglum sé ekki fylgt ef ekki er við váttryggðan að sakast eða sök hans er óveruleg eða það að váttryggingaratburður hefur orðið verður ekki rakið til brota hans.

Við mat á því hvort hér hafi verið brotið gegn varúðarreglu fyrrnefndra skilmálaákvæða verður að líta til þess að M var stödd á veitingastað ásamt dóttur sinni og öðru fólki og hefur ekki verið sýnt fram á annað en að húsakynnin hafi verið opin öllum á þeim tíma sem þjófnaðurinn átti sér stað. Því verður umræddur veitingastaður ekki skilgreindur með öðrum hætti en þeim að um almannaþæfi sé að ræða. Það að hengja tösku á stólbak þannig að hvaða gestur veitingastaðarins sem er kemst að henni án þess að M eða samferðamenn hennar verða þess varir verður að teljast brot á þeim fyrirmælum sem koma fram í varúðarreglu þeirri sem vísað hefur verið til. Telst M því hafa brotið gegn varúðarreglu váttryggingarskilmálanna með þeim hætti að sök telst ekki óveruleg og V hefur því heimild til að takmarka ábyrgð sína.

Þegar litið er til þess að hve miklu leyti ábyrgð getur takmarkast verður að skoða hvernig varúðarreglu var ekki sinnt, sök váttryggðs, hvernig váttryggingaratburð bar að og atvik að öðru leyti, sbr. orðalag 26. gr. laga um váttryggingarsamninga. Við skoðun á því hvernig M hagaði vörslum tösku sinnar í umrætt sinn verður að byggja á frásögn um að taskan hafi verið á stólbaki stóls sem dóttir M sat á allan tímann, jafnvel þó taskan hafi ekki verið í auglýsni M allan tímann þá er hins vegar hægt að horfa til þess við mat á sökinni að þjófnaðurinn hafi verið skipulagður og þjófurinn hafi borið sig þannig að að hann hafi náð að fjarlægja töskuna án þess að nokkur við borð M hafi orðið þess var. Verður þannig að telja að sök M sé ekki það rík við þessar aðstæður að V geti takmarkað ábyrgð sína að fullu. Verða þeir þættir sem tilgreindir eru í 26. gr. laga um váttryggingarsamninga metnir þannig að V geti takmarkað bótaábyrgð sína um helming vegna brots á þeim varúðarreglum sem vísað hefur verið til. M á því rétt á bótum úr farangurslið greiðslukortatryggingar sinnar en V getur takmarkað ábyrgð sína um 50%.

Niðurstaða.

M á rétt á bótum úr farangurslið greiðslukortatryggingar sinnar hjá V en greiðsluskylda takmarkast við 50% tjónsins.

Reykjavík 26. mars 2019

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögm.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.